

KORRALDUS

17.06.2025 nr DM-125938-19

Keskkonnaloa nr L.MK/300832 väljastamise korraldus

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 48, § 66, § 68, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41 lõike 1 punkti 4, haldusmenetluse seaduse § 61 lõike 1 ning tuginedes KIVIKANDUR OÜ 04.10.2023 taotlusele, Valga Vallavolikogu 29.01.2023 otsusele nr 87, otsustab Keskkonnaamet:

1.1. muuta KIVIKANDUR OÜ (registrikood 11200972) Laanemetsa Liivakarjääri mäeeraldisel maavara kaevandamise keskkonnaluba nr L.MK/300832 vastavalt taotlusele kehtivusajaga 15 aastat;

1.2. seada keskkonnaloale nr MK/300832 kõrvaltingimused järgmiselt:

1.2.1. kivisisaliku elupaiganõudlust tundva eksperdiga tuleb kooskõlastada karjääri eri osade kasutusplaani ning kaasata ekspert ka korrastamisprojekti koostamisse;

1.2.2. soovitatav on jätta osa (vajaliku ala suurust hindab liigiekspert) karjääri pindalast liivaga kaetuks. Ala tuleb säilitada päikesele avatuna, mosaiiksena, reljeefsena, hõlmates endas ka varjepaiku kivi- või oksahunniku näol. Taastatud alal peab olema lõunanõlvu;

1.2.3. karjääri võib majandada ja sellest liiva võtta, kuid üks osa karjäärist peaks alati olema aktiivsest kasutusest väljas ja peaks olema säilitatud maismaana;

1.2.4. raadata mets etappide viisi ja ainult mäetöödeks vahetult vajalikus ulatuses. Metsa raadamise plaan siduda mäetööde projektiga;

1.2.5. alal, kus maavara on väljatud, tuleb alustada korrastamistöödega niipea, kui mäetööd seda võimaldavad;

1.2.6. karjääri lubatud tööaeg on esmaspäevast reedeni ajavahemikus 07.00-23.00. Nädalavahetustel ja riigipühadel on töö keelatud;

1.2.7. karjääri sisesed teed ja liiva ladestusalad tuleb paigutada selliselt, et karjääri tegevuse tulemusena eralduv tolm jääks karjääri territooriumile ja et tegevus ei põhjustaks saastatuse taseme piirväärtuste ületamist maapinnalähedases õhukihis tootmisterritooriumi piiril ning kuivadel ilmastikutingimustel kasutada liivaveoks koormakatteid või valida sobiv sõidukiirus, et koormast ei lenduks peeneid liivaosakesi;

1.2.8. kasutatavad teed hoida tolmuvabad, vajadusel teed katta tolmuva materjaliga või niisutada; sademetevaesel perioodil, kui ööpäeva keskmine välitemperatuur on üle +5 °C ning toimub kaevandamistegevus, on keskkonnaloa omanikul kohustus kasta karjääris kaevise transportimisel kasutatavaid karjäärisiseseid teid ja platse. Kui kaevandamist (maapõueseaduse § 6 alusel) ei toimu, ei ole kohustust teid kasta

1.2.9. kaevandamisprojekti näha ette seadmetele ja masinatele spetsiaalselt ettevalmistatud masinate hooldusplatsid, kus vajadusel on võimalik kütuse ja õlilekked kiiresti kokku koguda ja nii vältida pinnase ja põhjavee reostust. Koostada ka reostuse likvideerimise kava;

1.2.10 rajada vähemalt 3 m kõrgused katendivallid mäeeraldise teenindusmaa lääne poole Saare kinnistu (katastritunnus 77901:003:0014) suunal ning säilitada neid võimalikult kaua keskkonnanaloe kehtivusaja jooksul;

1.2.11. kaevandamistegevusest põhjustatud müra osas kaebuste esinemise korral on keskkonnanaloe omanikul kohustus mõõta mürataset aktiivse kaevandamistegevuse ja maavara väljaveo tingimustes kaebuse esitaja katastriüksusel. Müra piirtasemete ületamisel rakendada koheselt leevendusmeetmeid ja korraldada karjääri töö selliselt, et ületamisi ei esineks;

1.2.12. kui on plaanis karjääri põhja kogunevat vett ojja juhtida, on vajalik teha loa muutmise taotlus ja lisada loale vee-erikasutuse osa;

1.2.13. korrastada ka katastriüksuse „Liivakarjääri“ (tunnus 77901:003:0013) mäeeraldisest ja mäeeraldise teenindusmaast välja jääv osa, mis oli kaevandatud maa juba olemasoleva loa väljastamisel;

1.2.14 jäätmete ladustamine, masinate remont ja tankimine karjääris on keelatud;

1.2.15 tagada karjääri läbival teel piiranguteta läbipääs RMK transpordile (k.a. metsaveokid);

1.2.16 sõlmida maavara veoks kokkulepe RMK hallataval maal (Karula metskond 37) paikneva teede osas, avaldus esitada aadressile valgamaa@rmk.ee;

1.2.17 maavara väljaveotee mahasõiduga riigitee 23210 km 2,909 tuleb rekonstrueerida, sest ristmiku gabariidid ei vasta raskeveokitega liiklemisele. Mahasõidu rekonstrueerimiseks väljastab tingimused Transpordiamet vastavalt EhS § 99 lg 3;

1.2.18. võtta kasutusele meetmed tolmu vähendamiseks riigiteel 23210.

1.3. Avalikustada KIVIKANDUR OÜ-le kuuluva keskkonnanaloe nr L.MK/300832 muutmine ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

Käesolev korraldus on keskkonnanaloe nr L.MK/300832 lahutamatu osa. Keskkonnanaluba nr L.MK/300832 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis <https://kotkas.envir.ee/>.

2. ASJAOLUD

2.1. Keskkonnanaloe muutmise taotluse läbivaatamine

KIVIKANDUR OÜ (registrikood 11200972, aadress Järvekalda tee 1, Harkujärve küla, Harku vald, Harju maakond) esitas Keskkonnaametile 26.09.2023 Laanemetsa liivakarjääri keskkonnanaloe nr L.MK/300832 muutmise taotluse (nõuetekohane taotlus nr T-KL/1020614-2 registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis (**KOTKAS**) 04.10.2023 dokumendina nr DM-125938-3).

Laanemetsa liivakarjäär asub Valga maakonnas Valga vallas Laanemetsa külas riigile kuuluvatel kinnistutel Liivakarjääri (katastritunnus 77901:003:0013) ja Laanemetsa liivakarjäär

(katastritunnus 77901:003:0004), mille riigivara valitseja on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium ja volitatud asutus Maa- ja Ruumiamet. KIVIKANDUR OÜ kaevandab Laanemetsa liivkarjääris keskkonnaloo L.MK/300832 alusel. Mäeeraldisel pindala on 5,23 ha ja mäeeraldisel teenindusmaa pindala on 5,68 ha. Laanemetsa liivakarjääri mäeeraldisel asub Laanemetsa maardla ehitusliiva aktiivse tarbevaru plokil 1. Taotletav ehitusliiva aktiivse tarbevaru kogus seisuga 30.06.2023 plokis 1 on 604.50 tuh m³, millest kaevandatav on 460,50 tuh m³. Kaevandatud materjali kasutatakse üld- ja teedehhitustel. Kaevandatud maa korrastatakse maismaaks ja taastaimestatakse metsamaaks.

Laanemetsa liivakarjääri keskkonnaloo muutmisega soovitakse vähendada senise karjääri mäeeraldisel ja selle teenindusmaa piire ning pikendada keskkonnaloo 15 aasta võrra. Olemasoleva Laanemetsa liivakarjääri mäeeraldisel pindala on 5,45 ha ja mäeeraldisel teenindusmaa pindala on 5,90 ha. Taotletava mäeeraldisel pindala on 5,23 ha ja teenindusmaa pindala 5,68 ha. Taotletava mäeeraldisel ja selle teenindusmaa lõunaosas jääb välja riigitee Laanemetsa - Koobassaare nr 23210 teekaitsevööndiga kattuv ala.

Laanemetsa liivakarjäär hõlmab Laanemetsa maardla (registrikaart nr 531) plokki 1. Karjäärist põhja pool asuvad kinnistud Palu (katastritunnus 77901:003:0410), lääne, lõuna ja ida pool Karula metskond 37 (katastritunnus 85501:001:1055).

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust maapõuuseaduses (**MaaPS**), keskkonnaseadustiku üldosa seaduses (**KeÜS**), keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduses (**KeHJS**) ja määruses nr 56 sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks taotluse menetlemiseks.

Riigilõiv 500 eurot on tasutud 26.09.2023 riigilõivuseaduse § 136² lõike 2 kohaselt.

Keskkonnaloo taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötaja (Maa-amet, alates 01.01.2025 Maa- ja Ruumiamet, 10.10.2023 kiri nr 9-3/23/14460-2, KOTKAS 10.10.2023 nr DM-125938-4).

Mäeeraldisel on II kaitsekategooria liigi kivisisaliku elupaik. Mäeeraldisest 10 km raadiusesse jääb 4 I kaitsekategooria liigi must-toonekure elupaika, 0,5 km raadiusesse kanakulli elupaik ja 1 km raadiusesse Natura 2000 elupaigatüüp.

2.2. Keskkonnaloo muutmise taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

KeÜS § 47 lõike 2 kohaselt avaldatakse keskkonnaloo taotluse menetlusse võtmise kohta teade väljaandes Ametlikud Teadaanded ja kohalikus või maakondlikus ajalehes. Teade võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi. Keskkonnaamet jättis keskkonnaloo muutmise taotluse menetlusse võtmise teate avalikustamata

kohalikus või maakondlikus ajalehes, kuna kavandatud tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning kavandatud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnavalda taotlus on 11.10.2023 avalikustatud väljaandes Ametlikud Teadaanded. Keskkonnaamet teavitas 11.10.2023 kirjaga nr DM-125938-5 keskkonnavalda taotluse esitamisest ja avatud menetluse algatamisest KeÜS § 46 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud isikuid.

Kuni loa muutmise või muutmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igaljuhul õigus esitada taotluse kohta ettepanekuid ja vastuväiteid.

Riigimetsa Majandamise Keskus tegi 12.10.2023 kirjaga nr 3-1.1/2023/6320 (KOTKAS 12.10.2023 nr DM-125938-7) kõrvaltingimuse ettepaneku, millega Keskkonnaamet arvestab loa andmisel.

Transpordiamet 20.10.2023 kirjaga nr 7.1-7/23/21476-2 (KOTKAS 23.10.2023 nr DM-125938-8) edastas märkused, mis Keskkonnaamet kannab loale kõrvaltingimustena.

KeÜS § 47 lõige 6 sätestab, et kui sama paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotluse menetlusse võtmise teates ei avaldatud keskkonnavalda taotluse ja selle kohta antava haldusakti eelnõu väljapaneku aega ja kohta või seisukoha ning küsimuste esitamise tähtaega ja adressaati, avaldatakse nende andmetega teade vastavalt käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 2¹ sätestatud nõuetele viivitamata pärast haldusakti eelnõu valmimist. KeÜS § 47 lõige 2 sätestab, et teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnavalda muutmise taotluse kohta antava haldusakti eelnõu teate kohalikus või maakondlikus ajalehes avalikustamata, kuna kavandatud tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning antud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

KeÜS § 47 lõige 6 sätestab, et kui sama paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotluse menetlusse võtmise teates ei avaldatud keskkonnavalda taotluse ja selle kohta antava haldusakti eelnõu väljapaneku aega ja kohta või seisukoha ning küsimuste esitamise tähtaega ja adressaati, avaldatakse nende andmetega teade vastavalt käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 2¹ sätestatud nõuetele viivitamata pärast haldusakti eelnõu valmimist. KeÜS § 47 lõige 2 sätestab, et teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis kaevandamisloa taotluse kohta antava haldusakti eelnõu teate kohalikus või maakondlikus ajalehes avalikustamata, kuna kavandatud tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning antud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

KeÜS § 47 lõike 2, haldusmenetluse seaduse (HMS) § 48 ja § 49 lõigete 1 ja 2 alusel pani

Keskkonnaamet 30.06.2025 õigusakti eelnõu koos seletuskirja ja taotlusele lisatud ning menetluse käigus haldusorganile esitatud või tema poolt koostatud muude asjasse puutuvate oluliste dokumentidega avalikkusele tutvumiseks välja ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, määrates ettepanekute ja vastuväidete esitamise võimaluse teates märgitud tähtaja jooksul.

Lisaks teavitati asjast huvitatud isikuid sh kohaliku omavalitsuse üksust eelnõude valmimisest 29.05.2025 saadetud kirjaga nr DM-125938-15.

Vastavalt HMS § 40 lõikele 1 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited.

Valga Vallavalitsus arvamuse andmise tähtjaks oma arvamust eelnõudele ei andnud. Seega loeb Keskkonnaamet, et Valga Vallavalitsusel vastuväited eelnõude sisule puudusid.

KIVIKANDUR OÜ oma 29.05.2025 kirjaga andis teada, et nõustub edastatud eelhinnangu eelnõuga ja keskkonnaloa muutmise otsuse eelnõuga (registreertiud 30.05.2025 kirjana nr DM-125938-16).

Eelnõude avalikustamise käigus Maa- ja Ruumiamet avaldas arvamust (registreeritud 09.06.2025 kirjana nr DM-125938-17). Maa- ja Ruumiamet andis teada, et on esitatud eelnõudega tutvunud ning juhtis tähelepanu kirjaveale loa eelnõude tegevuskoha aadressil. Nimelt katastriüksuse 77901:003:0004 lähiaadress on **Laanemetsa liivakarjäär**, mitte **Laanemetsa liivakarjääri**. Muud märkused eelnõude osas Maa- ja Ruumiametil puudusid. Keskkonnaamet parandab eelnõudes ilmse ebatäpsuse. Kuna tegemist oli vähetätsa parandusega eelnõudes, mis sisu ei muutnud, siis parandatud eelnõude uut avalikustamist läbi ei viidud

2.3. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

KeHJS § 3 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. KeHJS § 11 lõigete 3 ja 4 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (KMH) kohustuslik KeHJS § 6 lõike 1 tegevuste korral, KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda KMH algatamist või algatamata jätmist, lisades otsusele KeHJS § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. KeHJS § 6 lõike 1 kohaselt ei kuulu ettevõtte poolt taotletav tegevus olulise keskkonnamõjuga tegevuste loetelusse. Kavandatav tegevus kuulub KeHJS § 6 lõike 2 punktis 2 nimetatud tegevusvaldkonda, mille täpsustatud loetelu on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” (KMH määrus).

KMH määruse § 1 lõike 1 ja § 3 punkti 4 kohaselt peab otsustaja andma eelhinnangu selle kohta, kas pealmaakaevandamine kuni 25 hektari suurusel alal on eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevus või mitte ning otsustama KMH algatamise või algatamata jätmise

üle.

Keskkonnaamet otsustas 16.06.2025 kirjaga nr DM-125938-18 „Laanemetsa maardla Laanemetsa liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise“ jätta algatamata KMH Laanemetsa liivakarjääri keskkonnaloa muutmise taotlusele. Kavandatava tegevuse keskkonnameetmed ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või leevendamiseks tuuakse välja keskkonnaloa kõrvaltingimustena (vt p 3.3.).

3. KAALUTLUSED

3.1. Kaalutlused keskkonnaloa muutmisel

Korralduse otsustava osa punktiga 1.1 muudetakse keskkonnaluba nr L.MK/300832 vastavalt KIVIKANDUR OÜ 04.10.2023 esitatud taotlusele nr T-KL/1020614-2.

3.2. Täiendavad kaalutlused keskkonnaloa muutmisel

3.2.1. MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse maavara kaevandamise keskkonnaloa andmise ja muutmise menetlusele KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS-i erisusi.

Lähtuvalt MaaPS § 67 lg 1 kui kaevandamisloa kehtivusaja jooksul ei ole kaevandatavat maavara mäeeraldise piires täielikult ammendatud või kaevandatud maa ei ole korrastatud, pikendab kaevandamisloa andja loa omaja taotluse alusel loa kehtivust aja võrra, mis on vajalik maavara ammendamiseks, kuid mitte rohkem kui käesoleva seaduse § 60 lg 1 ja 2 sätestatud tähtaja võrra. Loa kehtivusaega pikendatakse 15 aasta võrra.

MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamise keskkonnaloa Keskkonnaamet.

MaaPS § 49 lõike 6 kohaselt saadab keskkonnaloa andja kaevandamise keskkonnaloa taotluse arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates. Kooskõlas MaaPS § 49 lõikega 6 edastas Keskkonnaamet Laanemetsa liivakarjääri keskkonnaloa taotluse 11.10.2023 kirjaga nr DM-125938-6 DM-125938-6 Valga Vallavalitsusele arvamuse avaldamiseks.

Valga Vallavolikogu nõustus 29.11.2023 otsusega nr 87 (KOTKAS 11.12.2023 nr DM-125938-9) keskkonnaloa muutmisega.

3.2.2. MaaPS § 50 lõike 6 kohaselt tuleb taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjäätmeid, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmeoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses. MaaPS § 50 lõike 3 kohaselt peab taotluse seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjäätmete kohta. Taotluse kohaselt kogu kasulik materjal turustatakse ning mäeeraldiselt eemaldatud katend ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal aunades ning turustatakse või võõrandatakse vastavalt

kehtivale seadusele. Taotleja on teadlik, et juhul, kui tegevuse käigus selgub, et kaevandamisjäätmekava siiski tekib, on kohustus esitada ka kaevandamisjäätmekava.

Eelnevale tuginedes ei ole antavale keskkonnaloale jäätmekava eriosa lisamine vajalik. Juhul kui tegevuse käigus selgub, et kaevandamisjäätmekava siiski tekib, on kohustus ka kaevandamise jäätmekava esitada ning taotleda keskkonnaloale juurde jäätmekava eriosa.

KeÜS § 42 lõike 1 punkti 5 kohaselt peab keskkonnaloa taotluses märkima kavandatava tegevuse eesmärgi ja põhjenduse. Kavandatava tegevuse eesmärgiks on Laanemetsa liivakarjääri mäeeraldisel ehitusliiva kaevandamine.

3.2.3. Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb hetkel kehtiva MaaPS §-s 55 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid.

MaaPS § 55 lõike 2 punktides 1-9 ja lõike 3 punktides 2-3 toodud asjaolusid Laanemetsa liivakarjääri mäeeraldisel, mäeeraldisel teenindusmaa või nende asukohaga seoses ei esine, seega ei ole nimetatud punkte keeldumise alusena asjakohane käsitleda.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 10 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui kaevandamine on vastuolus riigi huviga. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“. Laanemetsa liivakarjääri mäeeraldis asub riigile kuuluval kinnistul ning kaevandada soovitav maavara kuulub riigile.

Vastavalt strateegilises dokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“ toodud eesmärkidele ja põhimõtetele tuleb maardlate kasutusse võtmisel eelistada juba avatud maardlate maksimaalset võimalikku kasutamist, mille kohta on piisavalt vajalikku informatsiooni nii keskkonnatingimuste kui ka kaevandamise tehnoloogiliste võimaluste kohta. Kaevandamise jätkamine juba avatud ja kaevandamisega rikutud maa-alal on keskkonnasäästlikum kui täiesti uute alade kasutusele võtmine. Keskkonnaamet on hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid ning leidnud, et teadaolevalt käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riigi huviga. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 10 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 11 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole nõus keskkonnaloa andmisega. Valga Vallavolikogu nõustus 29.11.2023 otsusega nr 87 (KOTKAS 11.12.2023 nr DM-125938-9) keskkonnaloa muutmise kohta. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 11 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 12 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui taotletava keskkonnaloa alusel tehtavad tööd võivad oluliselt ebasoodsalt mõjutada kaitstavat loodusobjekti ja seda ebasoodsat mõju ei saa muul viisil vältida kui loa andmisest keeldumisega. Keskkonnaameti 16.06.2025 kirjaga nr DM-125938-18 kinnitatud KMH eelhinnangu järel

oli, et kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 12 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 3 punkt 1 sätestab, et kaevandamisloa andmisest võib keelduda, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus. KIVIKANDUR OÜ ei ole seisuga 16.06.2025 karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 3 punkti 1 kohast keeldumise alust.

Maavara kaevandamiseks ja töötlemiseks kasutatava maa katastriüksuse sihtotstarve määramise ja muutmise nõuded on sätestatud maakatastriseaduses.

3.3. Kõrvaltingimuste seadmine

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutusõigust tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). MaaPS § 56 lõike 1 punkti 9 kohaselt märgitakse kaevandamisloale meetmed, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest tuleneva keskkonnahäiringu vähendamiseks. Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldise teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele. Kõrvaltingimused ja seirevajadused sätestatakse keskkonnaloa eriosades vastavalt asjakohasusele.

3.3.1. Eelhinnangus esitatud keskkonnameetmed

Keskkonnaamet on muutmise kohta andnud keskkonnamõjude eelhinnangu ning otsustanud 16.06.2025 kirjaga nr DM-125938-18 Laanemetsa liivakarjääri keskkonnaloa muutmise taotlusele jätta KMH algatamata. Eelhinnangus analüüsiti karjääri tööga kaasnevate keskkonnahäiringute võimalikku teket ja levimist ning intensiivsust. Eelhinnangu lõppjärelendusena leiti, et kavandataval tegevusel puudub oluline negatiivne keskkonnamõju. Kavandatava tegevuse mõjualana käsitleti Laanemetsa liivakarjääri mäeeraldise teenindusmaad ning ca 250 m ümber selle. Keskkonnahäiringute vältimiseks ja leevendamiseks esitati eelhinnangus järgmised keskkonnameetmed:

1. kivisisaliku elupaiganõudlust tundva eksperdiga tuleb kooskõlastada karjääri eri osade kasutusplaan ning kaasata ekspert ka korrastamisprojekti koostamisse;
2. soovitatav on jätta osa (vajaliku ala suurust hindab liigiekspert) karjääri pindalast liivaga kaetuks. Ala tuleb säilitada päikesele avatuna, mosaiiksena, reljeefsena, hõlmates endas ka varjepaiku kivi- või oksahunniku näol. Taastatud alal peab olema lõunanõlvu;
3. karjääri võib majandada ja sellest liiva võtta, kuid üks osa karjäärist peaks alati olema aktiivsest kasutusest väljas ja peaks olema säilitatud maismaana;
4. raadata mets etappide viisi ja ainult mäetöödeks vahetult vajalikus ulatuses. Metsa

- raadamise plaan siduda mäetööde projektiga;
5. alal, kus maavara on väljatud, tuleb alustada korrastamistöödega niipea, kui mäetööd seda võimaldavad;
 6. karjääri lubatud tööaeg on esmaspäevast reedeni ajavahemikus 07.00-23.00. Nädalavahetustel ja riigipühadel on töö keelatud;
 7. karjääri sisesed teed ja liiva ladestusalad tuleb paigutada selliselt, et karjääri tegevuse tulemusena eralduv tolmu jääks karjääri territooriumile ja et tegevus ei põhjustaks saastatuse taseme piirväärtuste ületamist maapinnalähedases õhukihis tootmisterritooriumi piiril ning kuivadel ilmastikutingimustel kasutada liivaveoks koormakatteid või valida sobiv sõidukiirus, et koormast ei lenduks peeneid liivaosakesi;
 8. kasutatavad teed hoida tolmuvabad, vajadusel teed katta tolmuvaba materjaliga või niisutada;
 9. kaevandamisprojekti näha ette seadmetele ja masinatele spetsiaalselt ettevalmistatud masinate hooldusplatsid, kus vajadusel on võimalik kütuse ja õlilekked kiiresti kokku koguda ja nii vältida pinnase ja põhjavee reostust. Koostada ka reostuse likvideerimise kava;
 10. rajada vähemalt 3 m kõrgused katendivallid mäeeraldise teenindusmaa lääne poole Saare kinnistu (katastritunnus 77901:003:0014) suunal ning säilitada neid võimalikult kaua keskkonnaloa kehtivusaja jooksul;
 11. kaevandamistegevusest põhjustatud müra osas kaebuste esinemise korral on keskkonnaloa omanikul kohustus mõõta mürataset aktiivse kaevandamistegevuse ja maavara väljaveo tingimustes kaebuse esitaja katastriüksusel. Müra piirtasemete ületamisel rakendada koheselt leevendusmeetmeid ja korraldada karjääri töö selliselt, et ületamisi ei esineks;
 12. kui on plaanis karjääri põhja kogunevat vett ojja juhtida, on vajalik teha loa muutmise taotlus ja lisada loale vee-erikasutuse osa;
 13. sademetevaesel perioodil, kui ööpäeva keskmine välitemperatuur on üle +5 °C ning toimub kaevandamistegevus, on keskkonnaloa omanikul kohustus kasta karjääris kaevise transportimisel kasutatavaid karjäärisiseseid teid ja platse. Kui kaevandamist (maapõueseaduse § 6 alusel) ei toimu, ei ole kohustust teid kasta;
 14. korrastada ka katastriüksuse „Liivakarjääri“ (tunnus 77901:003:0013) mäeeraldisest ja mäeeraldise teenindusmaast välja jääv osa, mis oli kaevandatud maa juba olemasoleva loa väljastamisel.

3.3.2. Kehtival keskkonnaloal nr L.MK/300832 olevad kõrvaltingimused

Keskkonnaloal nr L.MK/300832 on järgmised kõrvaltingimused:

1. Jäätmete ladustamine, masinate remont ja tankimine karjääris keelatud
2. Tagada karjääri läbival teel piiranguteta läbipääs RMK transpordile (k.a. metsaveokid)

3.3.3. Keskkonnaloale kantavad kõrvaltingimused

Võttes arvesse kehtival keskkonnaloal olevaid kõrvaltingimusi, Riigimetsa Majandamise Keskuse ettepanekut, Transpordiameti märkuseid ning eelhinnangus esitatud keskkonnametmeid kantakse loale järgmised kõrvaltingimused:

1. kivisisaliku elupaiganõudlust tundva eksperdiga tuleb kooskõlastada karjääri eri osade kasutusplaani ning kaasata ekspert ka korrastamisprojekti koostamisse;

2. soovitatav on jätta osa (vajaliku ala suurst hindab liigiekspert) karjääri pindalast liivaga kaetuks. Ala tuleb säilitada päikesele avatuna, mosaiiksena, reljeefsena, hõlmates endas ka varjepaiku kivi- või oksahunniku näol. Taastatud alal peab olema lõunanõlvu;
3. karjääri võib majandada ja sellest liiva võtta, kuid üks osa karjäärist peaks alati olema aktiivsest kasutusest väljas ja peaks olema säilitatud maismaana;
4. raadata mets etappide viisi ja ainult mäetöödeks vahetult vajalikus ulatuses. Metsa raadamise plaan siduda mäetööde projektiga;
5. alal, kus maavara on väljatud, tuleb alustada korrastamistöödega niipea, kui mäetööd seda võimaldavad;
6. karjääri lubatud tööaeg on esmaspäevast reedeni ajavahemikus 07.00-23.00. Nädalavahetustel ja riigipühadel on töö keelatud;
7. karjääri sisesed teed ja liiva ladestusalad tuleb paigutada selliselt, et karjääri tegevuse tulemusena eralduv tolmu jääks karjääri territooriumile ja et tegevus ei põhjustaks saastatuse taseme piirväärtuste ületamist maapinnalähedases õhukihis tootmisterritooriumi piiril ning kuivadel ilmastikutingimustel kasutada liivaveoks koormakatteid või valida sobiv sõidukiirus, et koormast ei lenduks peeneid liivaosakesi;
8. kasutatavad teed hoida tolmuvabad, vajadusel teed katta tolmuvaba materjaliga või niisutada. Sademetevaesel perioodil, kui ööpäeva keskmine välitemperatuur on üle +5 °C ning toimub kaevandamistegevus, on keskkonnaloa omanikul kohustus kasta karjääris kaevise transportimisel kasutatavaid karjäärisiseseid teid ja platse. Kui kaevandamist (maapõueseaduse § 6 alusel) ei toimu, ei ole kohustust teid kasta;
9. kaevandamisprojekti näha ette seadmetele ja masinatele spetsiaalselt ettevalmistatud masinate hooldusplatsid, kus vajadusel on võimalik kütuse ja õlilekked kiiresti kokku koguda ja nii vältida pinnase ja põhjavee reostust. Koostada ka reostuse likvideerimise kava;
10. rajada vähemalt 3 m kõrgused katendivallid mäeeraldisel teenindusmaa lääne poole Saare kinnistu (katastritunnus 77901:003:0014) suunal ning säilitada neid võimalikult kaua keskkonnaloa kehtivusaja jooksul;
11. kaevandamistegevusest põhjustatud müra osas kaebuste esinemise korral on keskkonnaloa omanikul kohustus mõõta mürataset aktiivse kaevandamistegevuse ja maavara väljaveo tingimustes kaebuse esitaja katastriüksusel. Müra piirtasemete ületamisel rakendada koheselt leevendusmeetmeid ja korraldada karjääri töö selliselt, et ületamisi ei esineks;
12. kui on plaanis karjääri põhja kogunevat vett ojja juhtida, on vajalik teha loa muutmise taotlus ja lisada loale vee-erikasutuse osa;
13. korrastada ka katastriüksuse „Liivakarjääri“ (tunnus 77901:003:0013) mäeeraldisest ja mäeeraldisel teenindusmaast välja jääv osa, mis oli kaevandatud maa juba olemasoleva loa väljastamisel;
14. jäätmete ladustamine, masinate remont ja tankimine karjääris on keelatud
15. tagada karjääri läbival teel piiranguteta läbipääs RMK transpordile (k.a. metsaveokid)
16. sõlmida maavara veoks kokkulepe RMK hallataval maal (Karula metskond 37) paikneva teede osas, avaldus esitada aadressile valgamaa@rmk.ee;
17. maavara väljaveotee mahasõiduga riigitee 23210 km 2,909 tuleb rekonstrueerida, sest ristmiku gabariidid ei vasta raskeveokitega liiklemisele. Mahasõidu rekonstrueerimiseks väljastab tingimused Transpordiamet vastavalt EhS § 99 lg 3;
18. võtta kasutusele meetmed tolmu vähendamiseks riigiteel 23210.

3.4. Avalikustamise käigus esitatud ettepanekute ja vastuväidete kaalumine

Vastavalt HMS § 40 lõikele 1 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited.

Keskkonnaamet pani 30.05.2025 haldusakti eelnõud avalikkusele tutvumiseks välja ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, määrates ettepanekute ja vastuväidete esitamise võimaluse teates märgitud tähtaja jooksul. Lisaks teavitati asjast huvitatud isikuid sh kohaliku omavalitsuse üksust eelnõude valmimisest 29.05.2025 saadetud kirjaga nr DM-125938-15.

KIVIKANDUR OÜ oma 29.05.2025 kirjaga andis teada, et nõustub edastatud eelhinnangu eelnõuga ja keskkonnaloa muutmise otsuse eelnõuga (registreertiud 30.05.2025 kirjana nr DM-125938-16).

Eelnõude avalikustamise käigus Maa- ja Ruumiamet avaldas arvamust (registreeritud 09.06.2025 kirjana nr DM-125938-17). Maa- ja Ruumiamet andis teada, et on esitatud eelnõudega tutvunud ning juhtis tähelepanu kirjaveale loa eelnõude tegevuskoha aadressil. Nimelt katastriüksuse 77901:003:0004 lähiaadress on **Laanemetsa liivakarjäär**, mitte **Laanemetsa liivakarjääri**. Muud märkused eelnõude osas Maa- ja Ruumiametil puudusid. Keskkonnaamet parandab eelnõudes ilmse ebatäpsuse. Kuna tegemist oli vähetätsa parandusega eelnõudes, mis sisu ei muutnud, siis parandatud eelnõude uut avalikustamist läbi ei viidud.

3.5. Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnaloaga kaasnevad käitajal õigusaktidest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima AÕKS, JäätS, VeeS, MaaPS ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et õigusaktidest tulenevaid otsekohalduvaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnavalased kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Keskkonnakaitseloa omaja meelepea“. Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehe aadressilt: <https://www.keskkonnaamet.ee/et/eesmargid-tegevused/keskkonnakaitseloa-omaja-meelespea>.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)
Siret Punnisk
juhataja
maapõuebüroo

Lisad:

1. Keskkonnaluba
2. Laanemetsa liivakarjäär mäeeraldise plaan
3. Laanemetsa liivakarjaar mäeeraldise geoloogilised läbiloiked
4. Laanemetsa liivakarjäär korrastatud maa plaan

Teadmiseks: ENN LAPP, Maa- ja Ruumiamet, OÜ Silvalis, Riigimetsa Majandamise Keskus,
Transpordiamet, Valga Vallavalitsus

Tiit Rahe
peaspetsialist
maapõuebüroo